

Паливно-енергетичні баланси регіонів та міст

Позігун М.П., к.т.н

Директор Північної електроенергетичної Системи НЕК «Укренерго»

Сніжко С.В., к.екон.н.

Харківська національна академія міського господарства

Формування паливно-енергетичних балансів регіонів і міст є невід'ємною складовою формування ефективного функціонування регіональних енергетичних комплексів. Специфіка складання цих балансів укладається в комплексному визначенні потреб регіонів і міст в паливно-енергетичних ресурсах на підставі аналізу нагальних потреб всіх споживачів і технічного стану об'єктів енергопостачання. Важливою умовою успіху цієї роботи є можливість формування різних варіантів регіональних потреб в паливно-енергетичних ресурсах на опалювальний сезон з урахуванням тенденцій розвитку регіону, а також визначення необхідних обсягів фінансових коштів, що забезпечують повне задоволення потреб регіонів і міст в енергоносіях.

Регіональні й муніципальні баланси паливно-енергетичних ресурсів повинні передбачати:

- комплексний аналіз даних про стан генеруючих джерел енергії, мережевих комунікацій, який дозволить максимально точно спрогнозувати споживання енергоресурсів у регіоні;

- темпи й динаміку зростання виробництва й споживання паливно-енергетичних ресурсів, що є необхідною умовою розвитку економіки й підвищення комфортності життя населення в регіоні;

- ступінь підвищення (зниження) ефективності споживання паливно-енергетичних ресурсів в економіці регіону й у системі життєзабезпечення міст за рахунок енергозбереження;

- вірогідне вдосконалення структури виробництва тепло- і електроенергії;

- наявність і можливість використання економічно ефективних поновлюваних джерел енергії;

- застосування для всіх муніципальних утворень регіону єдиної методики складання паливного балансу;

- розробку балансу можливих бюджетних видатків на оплату паливно-енергетичних ресурсів аж до кожного селища міського типу.

Формуємий паливно-енергетичний баланс не мусить бути статичним, "застиглим" утворенням, що має на увазі можливість внесення необхідних коректив в паливно-енергетичний баланс (і відповідно в обласний і міський бюджети) при зміні зовнішніх умов і при форс-мажорних обставинах, що підвищує стабільність постачання регіону паливом(Див.Рис.1).

Розрахунковий паливно-енергетичний баланс на певний рік обов'язково розробляється в натуральному й вартісному вираженні.

Прибуткова частина паливно-енергетичного-балансу регіону може бути сформована за рахунок:

- гарантованих потужностей всіх джерел енергопостачання, незалежно від їх відомчої належності;
- можливого та необхідного надходження основних видів палива (природний газ, мазут, вугілля);
- балансу первинної електроенергії та її перетоках та інших надходжень.

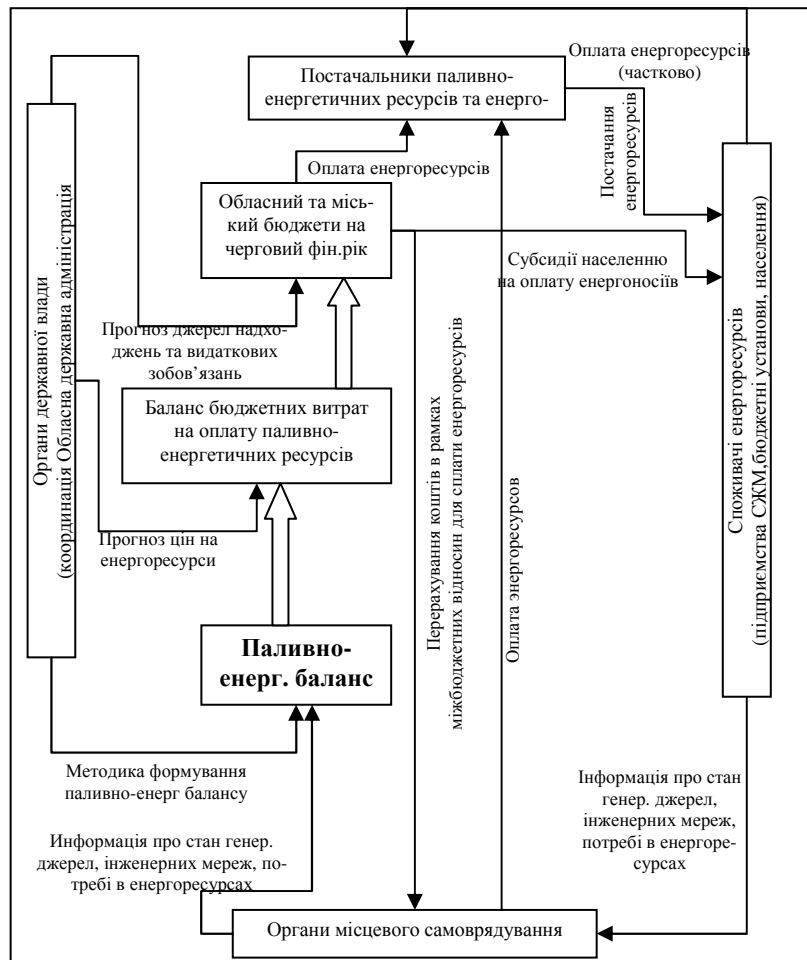

Рис. 1. – Схема розробки регіонального паливно-енергетичного балансу

Витратна частина паливно-енергетичного-балансу повинна містити розподіл первинних паливно-енергетичних ресурсів на виробництво електроенергії, теплоенергії, на виробничо-технологічні потреби (включаючи втрати при транспортуванні і зберіганні).

Прибуткова і видаткова частини повинні враховувати залишки потужностей та необхідних енергоресурсів на початок та кінець року.

Паливно-енергетичний-баланс регіону повинен складатися по:

- стадіях енергетичного потоку (виробництво, переробка (перетворення), транспортування, зберігання та кінцеве споживання);
- енергетичному устаткуванню і об'єктах (електростанції, котельні тощо);
- використанню (корисна енергія, втрати);
- територіальному розрізі;
- економіці регіону в цілому,

- галузях економіки та промисловості, транспорту тощо.

Таким чином, паливно-енергетичний баланс регіону та міста є основою перспективного прогнозування, збалансування попиту та пропозиції енергоресурсів з урахуванням оцінки тенденцій розвитку регіонального енергетичного комплексу та муніципальної енергетики. Він є основним інструментом формування регіональної соціально-економічної політики на середньострокову й довгострокову перспективу. Паливно-енергетичний баланс регіону зв'язує воедино баланси природних ресурсів, інвестиційні плани підприємств регіонального енергетичного комплексу та муніципальної енергетики і держави, баланси виробництва й споживання, імпорту-експорту.